

Abonamentele

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiiu, 5 Octomvrie st. v.

E vorba de o „barbarie“ literară oficială.

Ce va să zică „barbarie“ în sensul modern al cuvântului?

Va să zică lipsă de respect pentru exigențele culturale.

Omul, care umblă desculț și cu capul gol, nu cunoaște decât pe oamenii din satul lui și nu știe poate să exprime decât cele mai primitive cugetări, acest om e lipsit de cultură și poate numai să fie inclinat spre „barbarie“.

Omul, care poartă ghete de lac, mănuși fața gușei de porumb și cilindru de cel mai nou fason, cunoaște toate capitalele din Europa și știe să toarne frase frumoase, acest om e cult, dar poate cu toate acestea să mai fi păstrat în el înclinarea barbară de a-și bate joc de exigențe culturale. El este un barbar, dacă nu intră cu sfula cuvenită în biserică, fie ea de lemn, fie a acelei mai absurde confesiuni, el este un barbar, dacă-și arată disprețul pentru obiceiurile altora la nuntă, la înmormântare, la botez și în genere în momentele mari ale vieții omenesci, el este un barbar, dacă-și bate joc de limba, de literatura și în genere de viața culturală a altora, el este un barbar, dacă își permite a le da altora informații despre nise lucruri, asupra cărora el însuși nu este bine informat, cum a făcut abună-oară dl inspector scolar Réthi, când le-a spus Clujenilor, că tricolorul României nu e decât tricolorul Ardealului, pe când el este o combinație a colorilor Munteniei cu colorile Moldovii, ori dl Francisc Pulszky, când scria într'un diar din Budapesta, că cea dintâi carte românească a tipărit-o Rákóczy, pe când se știe că existau cărți românești tipărite aproape o sută de ani înainte de Rákóczy.

O particulară barbarie e însă aceea, gând cu autorizarea guvernului se iau în bătaie de joc formele culturale ale vre-unui popor, fie el chiar străin.

Ne-au căzut zilele aceste în mână nise blanchete pentru adunare de date privitoare la statistica „scolară“, tipărite în trei limbi, între care și cea românească.

Sînt patru coale, A, B, C și D.

Ele au să li se trimită în mii de exemplare tuturor autorităților comunale pentru toți învățătorii.

În toate patru aceste coale nu găsim aproape nici o frază românească corectă, încât lucrul e par'că dinadins făcut, ca să simțăm dascălimea și în genere Româniea cea „proastă“, cât de puțin ne crează actualii consilieri ai Maiestății Sale Regelui Ungariei.

Reproducem câteva specimene din această lucrare oficială.

Lit. A.

Cate prunci umbla în acest loc la școală. Relativ la confesiunea.

Cele alte relații al umblătorilor la școală.

Dintr'e prunci umblătoare la școală.

D'între acele care o lasatu școlă câte o potutu bine.

Suma pruncilor scolar care sunt notatu. S'a invetiatiu în intelegere articului de lege XVIII din anu 1879 limba magiare?

Lit. B.

Școlă a fost adapostatu.

În casa inchiriate.

Tabele de parete pentru cetitu cate colectiune.

(Harta) al 5 partilor lumei.

Venitu totalu ale loru invetiatorii.

Pentru diverse trebuintele mici.

Suma principale cheltueleuru.

Aici se potu întielege valóre precuierei a locurilor.

Aici se potu întielege valóre inchiriei anual a edificiilor școliei preste totu, laolalta cu locuinta invetiatoriloru ca și valóre inchiriei locuriloru totu atita ca sunt acele date în arinda sau se folosesc propriu.

Lit. C.

În ce o stat preste totu cauzele absențelor.

Carti pentru tinerimea.

Daca a fost casa scolar de economisare.

Cate prunci platitori.

Lit. D.

Infintiatu-se în comuna o școlă nouă și de care tipu?

Se imultitu salele.

Suma invetiatoriloru sistemisate de nou.

Numeru invetiatoriloru întrecumate.

Cari sunt prevediutu cu bance bune și tôte mobiliare?

Primariu comunei o purtat diariu D. despre acele cari au umblat în alte locurile la școlă.

Aceste s'au tipărit acum un an doi cu autorizarea guvernului unui stat civilizat, în care trăiesc aproape trei milioane de Români.

Scim prea bine, că nu din porunca guvernului s'a sêvîrșit această monstruoasă, care atinge în mod atât de barbar susceptibilitățile poporului român: întrebăm însă ce autoritate mai poate avea un guvern, care le dă oamenilor asemenea dovezi de ușurință administrativă? — cum poate să mai propage cineva între Români spiritul de apropiere către națiunea maghiară, care susține un guvern capabil de a-și bate astfel joc de limba noastră? — și cum se mai pot pretinde Maghiarii un popor civilizat și chemat a cultiva Orientul, dacă ei pot tolera asemenea barbarie?!

Revistă politică.

Sibiiu, 5 Octomvrie st. v.

Preliminarul de buget al Ungariei formează obiectul predilect de discutiune al ziarelor maghiare:

„Cu un cuvânt“ — scrie „Pesti Napló“ — „preliminarul de buget al anului 1886 e de tot rău și anunță falimentul total al sistemului de regularea finanțelor al guvernului Tisza. — Acest guvern, care a luat în întreprindere ordonarea finanțelor, trăgănează viața de pe o zi pe alta cu un deficit anual de preste 40 milioane. Pentru-ca să fi putut cita unele ca acestea, am trebuit să ne cugetăm la cele mai întunecoase zile ale conducerii afacerilor financiare ale Ungariei. Și aceasta se întâmplă între împrejurări normale, fără de oare-cari incidente elementare mai mari și fără războiu. Ce să sperăm dela acest guvern în timpurile cele mai apro-

piate, cari, precum se poate prevedea, vor face mari pretensiuni la puterea financiară a țării? Întreagă politica financiară a guvernului consistă în aceea, că stoarce pe hârtie mai sus dările, cari la tot casul sînt nesuportabile“.

Situațiunea din Peninsula-Balcanică devine pe zi ce merge mai încurcată. O depeșă din Paris comunică, că plenipotențiații din Constantinopol au compus un nou memorandum, prin care se pretinde restabilirea statului *quo ante* în Rumelia-de-Ost, și Turcia e provocată să disolveze uniunea bulgară prin putere armată. Deși această comunicare nu se poate privi de adevărată în tot cuprinsul ei, și trebuie să ne și îndoim că puterile au putut lua o astfel de hotărîre; trebuie cu toate acestea să constatăm, că situațiunea de față nu e prea favorabilă pentru uniunea Bulgariei.

Din contră, ne putem aștepta la aceea, că în curînd vor intra trupele turcesci în Rumelia-de-Ost și deodată cu aceste o să treacă și trupele sêrbesci granițele bulgare și astfel crearea unei Bulgarie-mare ar suferi la toată întîmplarea naufragiu. Se zice chiar, că Sêrbia lucrează în întelegeră cu Turcia, ceea-ce se întărește și prin scirea din Prizrend, în urma căreia Sultanul s'a dat amnestie tuturor Sêrbilor din imperul turcesc, care au fost politicesc compromiși.

În fața acestei situațiuni nesigure, e ușor de înțeles, că Bulgarii ar fi pe aci gata, de a se mulțumi și cu o uniune personală și de a accepta toate condițiunile ce se pun acestei uniuni. Dacă ar fi deci vorba singur numai de uniunea bulgară, restabilirea liniștii în Peninsula-Balcanică s'ar putea privi ca asigurată, — Sêrbia și Grecia sînt însă acele, din partea cărora se vede a fi mai tare periclitată pacea în Orient. Sêrbia e gata de războiu, cuartirul general al regelui e deja în Niș, la graniță, unde i-au urmat și reprezentanții puterilor — ear' Grecia se află în cea mai mare agitație. Poporațiunea din Creta plănuiesce o răscoală în favoarea unirii sale cu Grecia și e mai pe sus de toată îndoeala, că în acel moment, când se va începe o acțiune grecească, răscoala din Creta e neevitabilă.

În Franța se va efectua mîne alegeră restrînsă, din care incident ministrul president Brisson a adresat alegătorilor sei o scrisoare, în care se spune între altele următoarele:

„Cum ar putea dureroasa amăgire dela 4 Octomvrie să sdruncine încrederea în republică? După balotagii, pentru care s'a efectuat o uniune pretutindeni, republicanii vor avea în viitoarea cameră o majoritate de mai bine de 150 voturi, adică o majoritate mai mare decât aceea ce de obicei au partidele guvernante în țările constituționale. Afară de aceasta republicanii dispun de o majoritate zdrobitoare în senat; în fine ei au reședința republicei, căci, de vreme ce dispun de majoritate în ambele camere, nu poate să le scape din mîni cea mai înaltă funcțiune a statului. Astfel dar' republica rămîne stăpână suverană atât a puterii executive, cât și a majorității legiuitoare.“

„Aceste trei puteri vor fi strîns unite în hotărîrea de a apăra constituțiunea republicană contra ori-cărui atac al reacțiunii monarchiste și clericale.“

„Am trecut prin vremuri mai grele, eram în minoritate într'una din camere și aveam guvernul contra noastră; totuși învinșeam acele pericole, mulțumită concentrării și unirii noastre. De aceea ministrul, pe care îl prezidez, n'a în-

cetat nici odată să îndemne la unire. O asemenea atitudine ne va da și în greutăți mai mici același succes. Deja toate forțele republicane se unesc în fața balotagiilor. O asemenea unire se va vedea și în cameră. Alegătorii au găsit regula, care trebuie să ne conducă la victorie, și de aceea și reprezentanții democrației trebuie să înlăture spiritul de desbinare. Cu chipul acesta se va nimici trufia monarchistilor exaltați dobîndită printr'un succes de nimic.“

„Ei cutează de câteva zile a amenința chiar Republica. Să le mulțumim că și-au luat masca: mulțumită neînțelepciunii lor, Franța știe unde voiesc să o ducă protivnicii noștri: la mina instituțiilor noastre, la o nouă revoluțiune. Interesele sînt înecunosciunțate. Servim democrației, voim ca și protivnicii noștri, ba ma mult ca dînsii, chiar pacea în afară: dar' numai noi nu putem, și voim să garantăm pacea în întru. Căci puternica democrație nu pot să 'mi-o închipuiesc decât ca Republică; sufragiul universal ne dă acest învățămînt. El ne recomandă o politică tare și în același timp înțeleaptă, cere o administrațiune demnă și solid constituită, care să fie inspirată în toate serviciile de aca solidaritate, fără de care nu poate exista nici un guvern. Reprezentanții poporului se vor supune vocii lui“.

Această scrisoare a presidentului de consiliu a produs o impresiune foarte bună și e sigur, că va avea o influință binecuvîntată asupra reușirii alegerilor. Asemenea impresiune a făcut și vorbirea presidentului camerei, Floquet, prin care îi provoacă pe republicanii să aibe paciință și să promoveze spiritul transacțiunii.

În Anglia încă s'au început mișcările electorale. Vorbirile și scrisorile sînt deci și acolo la ordinea zilei, — nu conțin însă absolut nimic nou. Mai interesante sînt dorințele Irlandezilor, pe care le-a tîlmăcit dl Parnell, singurul conducător al Irlandezilor, printr'un discurs ținut la Wicklow. Parnell zise:

„Când am vorbit pentru cea din urmă oară în public, am exprimat convingerea că în noul parlament nu vom pute forma totul cu o singură masă, adică cu masa independenței legislative, și exprimai credința că vom reuși, precum am reușit cu alte propuneri în cel din urmă parlament. Această declarație a mea fu primită atunci de presa engleză și de unii din ministrii — nu de toți — cu o furtună de desaprobări. Ei și-au zis că noi Irlandezii, cutedînd a cere un parlament irlandez, visăm absurdul, dar totuși nimic n'a distrus în acest interval credința mea că în curînd vom reuși.“

„Din contră, multe din vorbele ziarelor de opozițiune mă întăriseră în credința ce am. Ele zice, din punctul de vedere practic, că efectele nu pot să vină înaintea cauzelor și că este preste puțină a se ține într'o necurmătură legătură un popor și deputații sei cu celelalte două regate. Ei se tem deci că un parlament irlandez independent va lupta pentru despărțirea absolută și complectă a Irlandei de Englitera, și afară de aceasta ei nu voiesc să ne protegem produsele noastre contra celor engleze. Gladstone, acel mare bărbat de stat al Engliterii, declară că este gata a ține seamă de dorințele noastre, cu condițiunea însă ca ele să n'aibă de efect despărțirea complectă a Irlandei. Chamberlain, care deși nu este la nălțimea lui Gladstone, este totuși o mare putere în partida liberală engleză, e gata a consimți la crearea unui corp legiuitor irlandez, cu condițiunea însă ca să nu adoptăm o sistemă protectoare pentru manufacturile irlandeze. Eu am cerut un parlament, care să aibă toate facultățile, chiar și pe aceea de a proclama regimul protector. Eu nu pot să restrîng acțiunea unui parlament, care trebuie să aibă o deplină liber-

tate în tot ce privește interesele irlandeze. Am exprimat altădată opiniunea că, cel puțin pentru un timp oarecare, trebuie să se proteagă unele ramuri ale industriei irlandeze. Sunt de ajuns doi sau trei ani de protecțiune. . . .

Evenimentele din Peninsula-Balcanică.

Semlin, 16 Octomvrie n. Ați după ameați s'a răspândit în cercurile bine informate din Belgrad scirea, că regele Milan ar fi eliberat la Niș un manifest de războiu. Această scire a produs o satisfacțiune mare, și când s'a ivit câtră seară fama că 5000 de oameni din trupele sârbesci ar fi trecut granițele bulgare, această faimă a aflat credemânt general și a produs o viuă bucurie. În cercuri normative se susține că încă lipsesc rapoarte oficiale privitoare la trecerea graniței, dar' că acele întocmai ca și publicarea manifestului de războiu se vor da în proximele oare. Faimele însă astăzi nu se desmințesc, pe când până acum ori-ce comunicare despre războiu se declară în minister de falsă. Se crede că monarhia austro-ungară va sprigini cu armata ei în cas de lipsă acțiunea sârbească.

Lumea politică din Angliera și Petersburg o acuză pe Austro-Ungaria, că n'a întrebuințat destule mijloace în Belgrad spre a împedece pe Sârbia dela o acțiune războinică. La aceste acușări se răspunde din Viena, că Sârbia este un stat independent și că are toată libertatea de a lua ori-ce hotărîri va voi.

Mișcarea spre fruntarie a armatei sârbesce — dice „Românul” — capătă o confirmare în măsurile de apărare ce-a luat guvernul din Sofia.

Într'adevăr, dacă exactă e scirea, ce ne transmite o telegramă din Viena, două batalioane bulgare ar fi primit ordinul de a se duce la pasul Dragoman pe șoseaua Sofiei, spre a-l întări și a aștepta acolo atacul armatei sârbesce.

Se vede că această strîmtoare e o însemnată pozițiune strategică, de vreme-ce — după aceeași telegramă — armata bulgară, care se găsește între acest pas și Zaribrod, adică mai spre graniță și chiar la graniță, se va retrage și se va concentra în punctul numit Dragoman.

Dela pasul Dragoman până la Sofia, capitala Bulgariei, e o depărtare de mai puțin de trei poste.

Acest fapt singur arată cât de amenințată e capitala Bulgariei, mai cu seamă pentru-că armata Sârbiei e mai bine pregătită, având și experiența războiului, pe când cea bulgară, aproape fără ofițeri cu experiență, este și în mic număr, de vreme-ce grosul trupelor se află la fruntaria Rumeliei, sau pe drum spre acea fruntarie.

Aceasta și explică nemulțumirea poporului bulgar în contra guvernului său, care — fără motiv — a făcut-o pe Sârbia, dice telegrama, vrăjmașă Bulgariei.

În momentul de față deci, situațiunea, în Peninsula-Balcanică, e următoarea:

Conferența e întrunită, dar' nu discută decât memoriul în contra căruia, în ultimul moment mai ales, s'au ridicat multe și grave obiecțiuni.

Grecia armează pe capete; ea 'și-a convocat toate rezervele.

Sârbia, după-ce a contractat împrumutul trebuit pentru purtarea resbelului, 'și-a pornit oștirea spre fruntaria Bulgariei de o parte, spre a Rumeliei de alta.

Bulgaria, amenințată de Sârbia mai mult decât de Turcia, și în primejdie de a-i vedea pe năvălitori chiar în capitala sa, se pregătește grabnic spre a le ține pept.

Evenimentele întră, prin urmare, într'o fașă acută — dacă exacte sînt scirile ce ne vin — și speranțele de pace se împrăscie din ce în ce mai mult pe ori-ce minut trece.

Să luăm aminte, dice-vom și astăzi și mai cu seamă astăzi, Românilor; căci odată focul început, cine știe ce urmări poate avea și mai cu seamă ce surprinderi rezervă viitorul mult încercatului Orient, din care, dela tractatul dela Berlin, de fapt și noi facem parte.

Turcia înarmează pe capete și își concentrează în Europa aproape toate trupele din Asia. Ea voiesce a avea la dispozițiune cât mai curînd două corpuri de armată. Unul va fi concentrat în Macedonia și celalalt în vilaietul Cosovo.

Se anunță din Atena, că Turcii concentrează numerease forțe la fruntaria grecă. Studenții greci au adresat tuturor universităților europene un apel în favoarea cestiunei grecesci.

Turcii ar fi pus Bulgarilor ca primă condițiune pentru recunoașterea unirii Bulgariei cu Rumelia, plata tributului pe care Bulgaria nu 'l-a plătit nici odată și pe care îl datorează prin urmare dela înființarea statului bulgar. Turcii au nevoie de parale. Pe de altă parte Bulgarii ar cheltui cu întreținerea armatei și resbelul mai mult decât ar avea să plătească Porții, și sînt dispuși a plăti tributul, dacă Turcia le va recunoaște unirea.

„Neue freie Presse”, ocupându-se cu declarațiunea conferenței din Constantinopol a ambasadorilor, scrie:

Ea (declarațiunea) cuprinde mai puțin decât s'a așteptat și, precum se vede, nu-i va mulțumi nici pe Turci, nici pe Bulgari. Pe Turci nu, din cauza că lor le recomandă o conduită împăciuitoare față cu violarea tractatului din Berlin, pe Bulgari nu, din cauză că revoluțiunea din Filipopol e dojenită și regretată.

Creta încă începe a se mișca. Neliniștea de care se vorbea în zilele trecute, a devenit în Creta îngrijitoare. Poporațiunea Creta cere adnexarea insulei la Grecia.

Correspondență particulară

a „Tribunei”.

Biserica-Albă, 11 Octomvrie 1885.

Multe sînt necazurile noastre și știut este, trebuie să recunoaștem ori-cât de susceptibili sîm, când ne descoper străinii slăbiciunile, că noi, inteligența română purtăm în mare parte vina, a noastră conștiință apasă, dacă acele devin chiar jilnice și se perpetuă. E axioma dreptului modern, că nimene nu merită mai mult drept, respect, decât e în stare și voiesce să-și câștige.

Dintr'o nefericită, ne bună închipuire, interes rîu interpretat își pot dice instinct cultivat și încă nenatural, apoi din groasa nesciință unii, ba mai toți cei ați la putere, în loc de a-și împlini cu sfințenie chîmărea nobilă, de a fi adeverații părinți, află plăcerea în sicanarea, ruinarea poporului, sînt surd și muți la justele lui jalbe: ura și disprețul li-e sentența în cel mai bun cas. Și încă de ar scăpa și cu atîta, poporul nostru, blînd dela natură, despre care și străinii dic, „că e oaia, lupii o mulg și tund”, tot ar mai suporta jugul rușinător cu îndatinată-i paciență în speranța unui viitor baremi suferibil, dar' vai, amar, amar de soarta a lui, prelîngă călcarea cu violență în picioare a dreptului său, mai plătesce și pedepse, 'i-se ia biata moșia eredită dela moși strămoși și câștigată cu sudoarea de sînge a muncii lor.

E de mirare deci, dacă poporul a desperat, dacă a pierdut încrederea în sine și deapropoale, dacă îi vine și lasă a crede, că ce a fost până aci: minte sănătoasă, omenie, lege și dreptate, nu e mai mult minte sănătoasă, omenia, legea și dreptate, că înzadar s'ar opinti a mai alerga după dreptate, pentru-că aceasta de mult a perit pentru dînsul.

Ajungînd odată în acest stadiu, la ori-care popor, masa se dă trîndăviei, lenei, și? și apoi beția predomină, ca la toți cei desperați, cari numai în amețea simțului mai află alinarea durerilor păgâne; pe unii îi coplișese fatalismul, ear' în alții se produce dorul de război, cea mai crîncenă pasiune, care nu aude, nu vede, e surdă, ca apoi urmările să fie și mai funeste: vandalismul în gradul superlativ.

Aceste multe rele, câtră cari se mai adauge și conservatismul altcum firesc al poporului nostru agricultor — basa solidă, stîncă de care s'a înfrînt și se înfrîng toate valurile dușmănoase nouă, — sînt cauza, în mare parte, că nu progresăm cu iuteala care o cere în general spiritul timpului și în proporțiune cu calitățile eminente ale poporului nostru.

Între asemenea împregiurări, conducătorii poporului: „preoții cu crucea în frunte”, precum ne dice bardul național, nemuritorul Murășian, și inteligența civilă, sînt chîmăși la toate ocaziunile și neîncetat, eară nu numai când are lipsă de el, bună oară la alegeri, — a lua poporul sub scut, a-l lumina, a-l face conșciu, a-l instrua

în lege și constituțiune, ca să se scie folosi de ele și aci trebuie să întrețin, că e un păcat neiertat al notarilor comunali, că legile statului, trimise lor după cum o știu din oficiu, le țin în arhivă de le mîncă șoarecii, fără a le comunica poporului sau baremi repentației comunale în partea ce-i atinge pe ei; a folosi toată ocaziunea și a dovedi domnilor dela putere, că noi Românii și Maghiarii aici în această țeară avem de a trăi sau peri, că pentru noi alt pămînt nu este, că e cestiune de existență, de viață, a trăi în armonie, a ne sprigini din toate puterile unii pe alții, a ne bucura recîmpoc de fericire, a ști și arăta, că ura, dușmănia, slăbirea unuia în conta celuilalt, duce la perire în abisul de unde nu e scăpare. Să grijim, că comune ne sînt interesele și potopul vine, vine mai iute poate de cum gîndesc frații Maghiarii.

Mult accentuăm noi Românii, simțim și apremim, că interese comune avem și ei totuși nu ne înțeleg sau nu voiesc a înțelege deocamdată, pentru-ce noi întreit trebuie să ne încordăm puterile și să nu lăsăm poporul și interesele lui bine pricepute, ca contra-bandă.

Acum se revin la interesele noastre locale. —

De idei și intențiuni bune a fost condus poporul și inteligența noastră din cercul protopresbiteratului gr-or. rom. al Bisericii-Albe, când unanim 'și-a pus încrederea în protopresbiteratul actual, pe care 'l-am cunoscut și știut om de capacitate, cu frumoase cunoștințe de caracter, cu destulă cultură socială și avînd intențiuni nobile, — numai voia de întreprindere să fie.

Sînt organe, cari nu corespund chîmării lor, ba comit scandale publice și nu merită nici o cruțare, căci ne fac pagube enorme în morală. Aceste organe dacă nu se elimină, cel puțin să se facă să simță, că fără de sanare, emendare, — nu e scăpare. Aici în Bănat, avem relativ parochiile cele mai bune, prin urmare putem și e în interesul nostru, ca oamenii neapți și de rea voință, să se înlăture, ca alții chîmăși și demni să le ocupe locul.

Ne-ar plăce să auzim dela domnul protopresbiter frumoasele învățături în toate comunele din cerc, la diferite ocaziuni, ca așa poporul prin graiu viu să fie sfătuit, ce are de a face. Dar' în multe locuri nu sînt oameni nici capaci, nici dispuși, de a instrua poporul.

Am dori să scim unde s'a acățat cestiunea de înființarea unui institut de fete; ne doare a ne și aduce aminte, că sînt familii preoțesci, unde limba de conversațiune e cea germană și cu dispreț vorbesc de limba noastră dulce și sonoră, de cari dacă nu le place, lase prescura românească fără de care nu pot trăi.

La gimnaziul local studenții români sînt în majoritate absolută, nrul lor trece peste 40. Am voi să scim și așteptăm să vedem, că făcut-a oare inteligența noastră pașii necesari, pentru o catedră de limba și literatura română.

Foița „Tribunei”

Aripa câmpului.

Poveste
de

Alexandru Tuducescu.

(Urmare și fine.)

Ear' dacă se cununară — slujnica spuse împăratului povestea cu balul. Că, vedeți d.-voastră! fata de împărat nu că nu va merge de muieră după Aripa Câmpului — o înșelat pe asta cu sârăcia cea de drotar, ci numai ca frăua să nu poată cunoaște pe dumnisorul dela bal. Și scia fata de împărat, că pute-re-ar frăua să spună câte verzi-uscate împăratului despre ea — de nu va pute, să și dovedească — împăratul n'o crede, ba o și pedepsește încă. Și până atunci ea nu cutează, să cărăie nimic: că fata de împărat a fost fără scirea părinților la bal.

Și dacă auzi împăratul din gura slujnicii cele petrecute, îndată îi și dete lui Aripa Câmpului drumul dela curtea sa.

* * *

Și se duse acum Aripa Câmpului la împăratul, a cui muieră fugi cu el.

— Aripa Câmpului! ce ciufală putuși tu face din mine?! Caută, că să-mi furi tu muieră; n'am gîndit așa ceva dela tine!

— Dacă ăsu-i-am destul: să nu vină cu mine! Vrei, să vezi: cu cine trăiesce? Ei, să scii tu — ce ciufală făcu ea din mine!?

Și-i spuse împăratului toată povestea cu smeul cel de 6 stînjini, ear' acestuia îi vinia: și să creadă și să nu creadă. Atunci Aripa Câmpului scoase din jeb fluiericele și încep să dică în cea mai mărișoară. Dar' nu mai veniau la smei și smeoace — așa, de umplură toate ocoalele.

— Aripa Câmpului! Ce porunciți? strigau smei.

— Vreau să sciu: că toți sînteți aici?

— Nu sîntem toți!

Și suflă și în cea mijlocie și eară viniau smei preste smei, de se făcu negru pămîntul.

— Aripa Câmpului! ce porunciți?

— Vreau să sciu: că toți sînteți aici?

— Nu sîntem toți! Mai lipsesce smeul cel de 6 stînjini.

Suflă Aripa Câmpului și în a treia fluierice și eacă! vine — de mîncă pămîntul — smeul cel dela poartă cu muieră împăratului de mîna.

— No, vezi: cu cine se ține? Țăstia m'or omorît și pe mine.

Și se înversună împăratul și pe loc tăia la nevastă-sa capul.

* * *

Și se duse Aripa Câmpului năcăjit, că împăratul asta-'și măritase fata și că el de toți s'o îngrijit, să-și capete muieră, numai el umbra după ales și acum nici culege nu avea: ce — 'și tot dicea în sine:

— Ori eu mor, ori o fi ceva de mine!

Și dacă se duse el năcăjit, dete de un măr

— cu mere ca capu. Mîncă unu, că-i era sete și-i cresc un nas până în pămînt.

— Maică Preceastă, ce-o mai fi și asta?! — gîndi el atunci.

Iși umplu buzunarele cu mere de alea și se duse acuma și mai năcășit ca mai nainte și dete preste un prun — cu prune bumbulee.

— Dacă 'mi-o crescut nas, crească-mi și coarne! Ce-mi mai pasă mie? Baremi vor avea oamenii: de cine să ridă.

Și mîncă Aripa Câmpului și cum îmbucă din prună — nasu-i scădu și se făcu eară cum o fost.

— Taci, că astea-'s de mine! gîndi el atunci și se încărcă de prune.

Acum se duse Aripa Câmpului — să vîndă mere la curtea împăratească, de unde o fost refugiat. Cerși nisce haine muieresci și se duse la curte, unde împăratul cu goștii sei era chiar la masă și se ospătau.

Atunci cileșii cumpărară toate merele și la fiecare — cum îmbuca din măr — 'i-se făcea nas până în pămînt și abia mai încăpeau în casă.

Trimis-o împăratu la cărți prin toată lumea, ca să vie deftori, să-i lecuiască, dar' viniau unii și cercau — să taie, tăietura însă durea ca nasu creștea eară, viniau alții mai slabi la coraje, dădeau numai din cap și nu îndrăzniau să se prîndă, și așa era mare bănat preste toată țeara.

Se duse Aripa Câmpului și spuse: că e doftor.

— Numai de ne-ai pute vindeca, că 'ți-aș

da ce ceri! Și se puse Aripa meu și mestecă la prune fierte, și ați le dă o țîră, mîne o țîră — până ce nu-i vindecă. Și pe frăua o lăsă mai pe urmă și — dacă 'i-o vindecat pe toți — o închise pe frăua într'o casă și bate, bate, dar' n'o mai bate așa, de tot vîndă o făcu. Eară frăua nu cuteza să spună nimica la împăratu, că asta-i dicea:

— Dar' cu ce ești tu mai bună ca și noi? Așa-ți trebuie, dacă nu vrei — să iei doftorii!!

La urmă însă 'i-se făcu lui Aripa Câmpului milă și o vindecă și pe ea.

Dară când veni treaba la plată — Aripa Câmpului ceru dela împăratu să-i dea fata de muieră! Și 'i-o și dete împăratu cu tot dragu și se întinse o masă mare și se adună la ospet multă lume și împărăție — ca D-zeu să ne ție!

Și veni la masă vorba și de Aripa Câmpului și acesta spuse atunci: că el e acela și le mai spuse și că pe unde a umblat și că ce-o făcut. Ear' cei ce-l ascultau — se uitau la el cu gura căscată, ca să prîndă tot graiul, ce eșia din gura lui. Numai io, care am fost acolo și m'am ospătat cu ei, sciam povestea încă de mai înainte și nici nu mai ascultam acuma — ci m'ascunsei după o oală cu vin, să-mi mai treacă din chin.

Mă dusei la rîu
Cu un fir de grâu,
Firu 'l-am perdut,
Mama m'o bătut!

Viena, Mărțisor 1885.

Avem comune românești curate și mestece cu limba sârbească de propunere în școală și în biserică, — tac toți, tace și venerabilul nostru consistor, doarme somnul de moarte. Biserica noastră locală e datoare, în urma unui proces pierdut, arhitectului aproape la nouă mii fl. cu camete, și nu se face nimic pentru renoirea procesului sau achitarea datoriei, căci a fi expus tot la execuțiuni, e o stare urâtă și face imposibilă regenerarea puținilor credincioși de aici, scăpătați și trecuți unui la biserică sârbească.

În comuna Potoc, aproape de Oravița, și Sasia, oamenii au ținut în posesiune de deci de ani pământuri, ce le-au sădit cu pruni. Acum câteva zile organele societății, care țin în arendă pământurile erariale, sub firma că aceste ar fi proprietatea erarului, *brevi manu*, fără judecată, cu forța, i-au scos pe bieții oameni din posesiune. Aceștia în „buna credință“, că: „e permis și nu e crimă, chiar moarte se se împartă în apărarea averei“. Opunându-se țărenii noștri, au fost întemnițați prin gendarmi și șed unii și ați în închisoare preventivă pentru cauza, că s'au opus organelor oficiale și pe aci era, ca faptul să fie timbrat de revoluțiune. Am dori, ca avocații noștri să sară în apărarea celor osândiți.

Am dori să vedem, că se dă osteneala, ca poporul nostru să-și dea copiii la măiestrii și neguțitorie. Acesta e un teren bun și trebuie să ne creăm și noi o clasă de mijloc, ca atare bună. Fără de aceasta, nu o putem duce, nu vom fi capaci a ține concurență cu conlocuitorii de alte naționalități. Să luăm exemplu dela Germani, să privim în tot locul, la sate ca la oraș vedem, că casele cele prețioase, averea cea mare e în mâna industriașilor și comercianților, până-ce dintre avocați mulți se fac executori de dare, diurnisti, etc.

Să ne apucăm deci și noi de lucru, de muncă serioasă până nu e târziu; să fim toți pentru unul și unul pentru toți și atunci izbânda e sigură. Pădureanul.

Cronică.

Nurideți! „De dl Coloman Szekrényszi — precum cetim în „Pester Lloyd“ — a apărut la Ludovic Aigner sub titlul „Ungaria și provinciile sud-slavice“ o broșură, care posedă negreșit un mare interes actual local. Autorul, care, în urma călătoriei sale repetate prin țările balcanice, e în poziția de a cunoaște țările și oamenii, pledează foarte energic pentru-ca noi să ocupăm toate provinciile balcanice până în jos la Balcani, deci și Muntenegru, Serbia, Serbia-vechiă etc. spre Ost până la Sofia, dacă vom să ne validăm pentru durată interesele noastre în Orient. Aceste țări ar trebui împărțite în opt voivodate și guvernate, până la îndeplinirea maghiarizării lor, în mod absolutistic și administrate de magnații ungurești, ca domni feudali“.

Nu mai puțin vrednică ne pare o parte din o convorbire întemplată între corespondentul particular al lui „Pesti Napló“ cu ministrul-preșident bulgar și drul Stransky.

— Ce ținută va lua guvernul bulgar față cu eventuala adneclare a Bosniei și Herțegovinei? — întrebă corespondentul lui „Pesti Napló“.

— „Aceasta e o chestiune europeană, noi nu putem avea nimic în contra aceia“ — răspunde drul Stransky. „Dorim călduros relațiunile prietenești cu Austro-Ungaria, și dorim ca Maghiarii să simpatizeze cu noi. Ei au cauză să fie mândri pe Rusia, dar pe noi — nu“.

„Ministrul-preșident și dr. Stransky“ — adauge corespondentul lui „Pesti Napló“ — m'au asigurat apoi din nou, că s'ar bucura mult dacă ar pute câștiga simpatia Maghiarilor...“

Ambele aceste sunt convicțiunile cele mai serioase ale opiniei publice maghiare.

Ministerul de finanțe din Viena a făcut expunerea bugetului pe a. 1886. Cheltuielile au fost de 513,582,710 fl., veniturile de 506,939,783 fl. Deficitul este deci de 6,642,922 fl. Dar observând că o sumă de 6,003,878 a fost menită la construcțiunea drumurilor de fier și la lucrările mari, se constată că bugetul regulat al anului 1886 dă un excedent de 260,956 fl. Ministrul va acoperi deficitul prin sumele disponibile în casellei statului, astfel încât să nu devină trebuințos nici un împrumut pentru 1886.

Cu ce-și petrec timpul jurnalisticii maghiari din Cluj! Cetim în „Kronstädter Zeitung“ dela 16 Octombrie următoarele: „Ellenzék“ dice, că un proprietar de case din Cluj, al cărei bir era cam mare, s'a declarat: „Nu face nimic!“

În curând îmi voi da eu casele în bir scump; Maghiarii dela sate vor veni și afară de aceea la Cluj, deoarece-ce se tem de Olăhi!“ Tot același diar spune, că un învățător român s'a exclamat în urma unei certe în țerg: „Așteaptă numai, nu vei mai face d-ta aici multă larmă, acuși vom fi noi domni aici, și atunci d-ta vei fi cel dîntău, la care mă voi gândi!“

Statua lui Lazar, lucrată în Italia de dl sculptor Georgescu, a sosit la Galați. De aci va fi transportată cu tren la București.

Femeia jurist. La facultatea de drept din Paris se află printre studenți și o Româncă, d-șoara Bilcescu, care urmează anu al II.

Liferare pentru armata comună. Camera comercială și industrială din Brașov, în urma exmisului ministrului comun de război, aduce la cunoștința cercurilor interesate, că asigurarea trebuinței armatei comune pe anul 1886 de țoale de eană și de vară și de țoale de cai, se va întempla pe calea concursului general, și prin oferte în scris.

Ofertele respective s'au prezentat la protocolul de prezentare al ministrului comun de război până la 30 Noemvrie a. c. 10 oare din zi.

Publicarea, care conține datele despre cuantitatea, calitatea, condițiunile contractuale, etc., se află expusă spre citire la biroul camerei comerciale. Afară de aceea s'a predat câte un exemplar al numitei publicațiuni reuniunilor de industrie din Brașov, Sibiu și Sighișoara, precum și magistratului din Kézdi-Vásárhely, unde asemenea stau spre citire la dispozițiunea publicului interesat.

În ce consistă fisionomia unei limbi?

(„Etymologicum Magnum Romaniae“, de B.

Petricic Hajdeu.)

(Urmare.)

Circulațiunea relativă a elementelor lingvistice se recunoaște prin întrebuintarea lor mai deasă sau mai rară într'un text, în care orice element, de câte ori se repetă, se consideră ca atâtea elemente deosebite. Astfel în cântecul de mai sus slavul *drag*, de exemplu, întimpându-ne de 3 ori, noi a trebuit să-i dăm valoarea de 3, față cu vorbele cele puse numai câte o dată=1. După Cihac, un asemenea *drag*, nu este decât 1=1 cătră *predmet, rătan, sădelcă, tripol* și cine mai scie câte altele, pe cari noi — Românii — le auzim, poate, la dece ani odată. Cele mai circulaătoare însă, adică cele mai utile din elementele slavice în limba română, ca se nu mai vorbim despre cele turce, posedă totuși o valoare mult mai mică decât cele latine. Un *și*, un *să*, un *că*, un *cu* etc., fără cari nu e chip a construi o frază română, sînt ca 100, că 1000 cătră 1 chiar în privința unui *drag*.

Principiul circulațiunii în limbă, în sensul mișcării productive a valorilor, n'a fost până acum niciodată formulat în Linguistică. Aceasta ar pute scusa până la un punct pe Thommerel și pe Cihac. Să u uităm însă, că nui dintre corifeii științei l'au presimțit de de mult. Așa Curtius, vorbind despre posibilitatea ca o formă gramaticală să modeleze după sine alte forme gramaticale diferite, dice că aceasta se întemplă în două cazuri: „sau când o formațiune este foarte numeroasă, pe când celelalte sînt izolate, sau când ea este foarte întrebuintată.“¹⁾ Ce însemnează această dilemă? Ea stabilește din punct în punct ecuațiunea, pe care o avem noi înșine în vedere și anume: 1 franc cu o activă circulațiune face cât dece franci circulând fiecare de dece ori mai puțin. Acțiunea unei forme gramaticale în 50 exemplare este pentru Curtius de o potrivă cu acțiunea unui singur exemplar circulând de 50 de ori în intervalul cand cele cinciexemplare au circulat numai câte una dată, adică: 50 (1a+1b+1c...) = 1sX50.

Curtius ne strămută din sfera *Dictionarului* în a *Gramaticii*. Precum dictionarul este statistica cuvintelor, de asemenea gramatica e statistica formelor de relațiune; și o statistică tot atât de vițioasă, dacă indică numai existența elementului cutare sau cutare, dar nu și circulațiunea lui, urmărită în texturi poporane. Dicem și aci „texturi poporane“, căci în cele literare, cu cât ele sînt mai literare, cu atât mai mult se întimpină forme străine une ori cu deservirșire graiului comun, sau cel puțin neajunse încă a deveni vulgare. Românește, bună oară,

¹⁾ Curtius, *Studien zur griechischen und lateinischen Grammatik*, t. 9 (1876), p. 232 nota: „sei es, dass numerisch eine grosse Zahl von Bildungen mehrere verschiedene nach sich zieht, sei es, dass eine sehr viel gebrauchte und deshalb dem sprechenden besonders lebhaft vorschwebende Form ihn von der Tradition abirren lässt“. — Cfr. Misteli, *Lautgesetz und Analogie in Zeitschr. f. Völkerpsych.*, t. X. (1880), p. 414-5, și Brugman, *Morphologische Untersuchungen auf dem Gebiete der indogermanischen Sprachen*, Leipzig, 1878, t. 1, p. 83.

adverbii în -mente sau adiectivii în -ubil sînt deocamdată literare și numai literare.

Alfabetul, ca și gramatica, ca și dictionarul, este și el o statistică de aceeași natură a proviziunii fonetice a unei limbi. În alfabetul cirilic un *s*, un *3*, un *4*, un *ω*, figurează ca 1=1 alături cu *λ*, *ε*, *κ*, etc., deși în circulațiunea dialectelor slavice ele sînt o curată excepțiune, sau chiar o ficțiune. În alfabetul latin *z* sau *y*, cu totul exotice pentru vechii Romani, sau mai bine proprie numai limbii latine literare, ocupă în alfabet un loc identic cu sunurile cele mai răspândite. Aci, ca și în privința cuvintelor sau a formelor gramaticale, texturile sînt unicul mijloc de a constata circulațiunea, adică adevărata valoare sau utilitate a unui son.

O încercare de acest fel a făcut-o de de mult Förstemann. Să luăm, de exemplu, proporțiunea celor două nasale în limbile elenă și latină. La 100 consoane, în elena sînt 18 *n* și numai 4 *m*; în latina 14 *n* și 12 *m*. În elena dar' un *n* valorează de 4¹/₂ ori cât un *m*. La 100 vocale, în elena sînt numai 7 *i*, în latina 27¹/₂. În latina, prin urmare, un *i* are o utilitate aproape de 4 ori mai mare ca în elena. Un asemenea tabel al circulațiunii relative a sunurilor ne dă o noțiune viuă despre caracterul fonetic al unei limbi; un alfabet — nu ne spune nimic. Niciodată printr-o simplă enumerațiune a sunurilor cunoscute într'un grai noi nu vom înțelege, de pildă, pe cei 5 *i* din latinul *difficillimi*, pentru care în deșert am căuta o paralelă în elena și în mai multe alte limbi.

La Români sonul *r*, pe care nu-l au de loc Mexicani și Chinezii, se repetă cel puțin de 15 ori la fiecare 100 de consoane. Putem oare să-i dăm aceeași valoare ca lui *h* întrebuintat de vre'o 2 ori la 150 de consoane? Ba chiar toate guturalele și palatalele la un loc: *h*, *k*, *g*, *e*, *g*, *j*, deși sînt 6 la număr, totuși circulează în limba română mai puțin decât singurul *r*.

Să presupunem un moment, că circulațiunea lui *j* ar fi la noi tot așa de deasă ca a lui *r*, încât să se dică cu drept cuvânt: 1*j*=*r*; atunci însă timpul fonologic al graiului românesc ar fi cu deservirșire altceva, fără nici o asemănare cu ceea-ce este astăzi. În circulațiune dară și eărăși în circulațiune se oglindește fața cea fonetică, ca și cea gramaticală, ca și cea lexică a unei limbi.

Cele de mai sus se aplică de o potrivă bine la construcțiunile sintactice, la răspândirea mai mică a diferitelor categorii ideologice, la ori-ce altă secțiune a studiului lingvistic în genere. (Va urma.)

Varietăți.

(Morți cu viață.) Mai multe casuri de ceea-ce se numește în Englitera animațiune suspendată, adică sinopă însoțită de toate aparențele morții, se produce de cătră timp la Londra. Acum șese luni, un lucrător anume George Chilcot, perđându-și conștiința pe stradă, un medic declară că murise de ancorism, și nenorocitul ar fi fost înmormântat de viu dacă un preot nu s'ar fi îndoit că este mort și n'ar fi întârziat înmormântarea încă pentru patru-deci și opt de oare, în urma cărora Chilcot își veni în simțiri și ceru să bea o ceașcă de ceai. Un cas aproape identic s'a întemplat la Dalton-ou-Furness.

În urma unei boale de 3 săptămâni, o jună fată anume Newell era să fie înmormântată când în momentul în care era să fie pusă în cosciug, deschise ochii și scoase un țipăt de groază la vederea preparativelor da înmormântare.

Asemenea casuri întemplându-se prea des, opiniunea publică a fost pusă în mișcare. S'a făcut întrebarea, câți oameni au fost înmormențați de vii decând e lumea. Câți-va optimiști cred chiar că toate înmormențările sînt prea grăbite. După acestia am fi nemuritori!...

(O prinsoare interesantă.) Două doamne franceze au făcut prinsoarea care din ele are să vorbească mai repede și să rostească mai multe cuvinte într'un timp anume hotărît.

Toate amicele au fost față, și din nenorocire, molipsindu-se de această boală, au turburat ședința, în timp de preste o jumătate de oară, cu vorbele lor.

Fiecare din cele două doamne a vorbit trei oare neîntrerupt.

Una a rostit 203,560 cuvinte, reprezentând 1,252,861 litere. Această doamnă cetia o foită de Eugène Sue.

¹⁾ Förstemann, *Numerische Lautverhältnisse*, in *Zeitschr.*, t. 1, p. 163-79. — Cfr. ibid. t. 2, p. 80-44.

Cealaltă a rostit, în același timp 294,611 cuvinte, reprezentând 1,705,715 litere, adică cu o a treia parte mai mult!

Juriul însă a observat, că aceasta din urmă n'a vorbit cu o mai mare repeđiciune, decât numai când a fost vorba de a vorbi de rău pe amicele sale.

Rivala ei a protestat și s'a prins pe 1000 de franci, că pe acest teren, va vorbi mai repede decât adversara ei.

Se va face o a doua încercare.

Bibliografie.

„**Romänische Revue**“. Erscheint Monatlich. I. Jahrgang. Budapest, October 1885. Heft IV. Inhalt: Unsere „Irredentisten“, von Ioan Slavici. — Die Staatsunterstützung der gr.-or. Kirche in Siebenbürgen von * *. — Rundschau. — Chronic. — Die Wäldlerin. Dorfgeschichte von Ioan Slavici. Nach dem Rumänischen von Mite Kremnitz. (Fortsetzung). — Am Blandusischen Quell, von B. Alexandri. Dramatische Dichtung in drei aufzügen. Aus dem Rumänischen übersetzt von Edgar v. Herz. (Fortsetzung). Die Rumänische Literatur in Deutschland. Ein Repertorium. (Fortsetzung und Schluss.) Von L. V. F. — Literatur und Kunst. —

* * *

Convorbiri literare. Apare la 1-iu a fiecărei luni. Anul XIX. București, 1 Octombrie 1885. Nr. 7. Sumar: Iacob Negruzzi. — Beizadea Epaminonda, operă comică în trei acte. — (Actul I). George Allan. — Un caracter de artist, (novelă. — Traducție de L.) D. Onciul. — Dare de seamă critică despre „Teoria lui Rösler, studii asupra stăruinței Românilor în Dacia Traiană de A. D. Xenopol“. (Urmare si sfîrșit). A. Vlahuță. — Ce te uiți?... Pe Albumul d-șoarei E... (poesii). Ioan N Roman. — Scrisoare (poesie).

* * *

Din publicațiunile Academiei Române au apărut și se află de vîndare la librăria Socce et Comp.:

1. Doine și strigături din Ardeal date la iveală de Dr. Ioan Urban Jarnik și Andreiu Bărsean. București 1885. 1 volum de XV și 528 pagini, urmat de un glosar român-francez de XVI și 324 pagini al tuturor cuvintelor cari se află în colecțiune, întocmit de Dr. I. Jarnik. Prețul 5 lei.

2. Glossaire des chansons populaires de Transilvanie (Collection Bărsean-Jarnik) par Jean-Urbain Jarnik. Bucarest 1885. 1 vol. de XVI și 324 pagini. Prețul 2 lei.

3. Symbolae ad illustrandam historiam ecclesiae orientalis in terris coronae S. Stephani maximam partem nunc primum ex variis tabulariis, Romanis, Austriacis, Hungaricis, Transilvanis, Croaticis, societatis Jesu aliisque fontibus accesus difficilibus erutae a Nicolas Nilles S. J. Oeniponte 1885. 2 volume de CXX și 1086 pagini. Prețul 16 lei.

* * *

Revista literară. Apare de două ori pe lună. Anul al VI-lea. Nr. 24. București 1 Septembrie 1885. Cuprinsul: Cum se judecă operele de artă, (pictură, sculptură, arhitectură), conferință ținută la Ateneu de dl Constantin I. Stănescu. — Din scrierile lui Constantin Gulescul de dl Dr. M. Gaster. — De ale vieții (Busuicului) de dl Auguste R. Clavel. — Fata popii cea cu stem (basn) de dl Dumitru Stănescu. — Din povestile unchișului sfătos de dl P. Ispirescu. — Pe lac, (nuvelă, traducție după Paria Korigan) de dl Dumitru Stănescu. — Orașiu și Lidia, comedie într'un act (după Fr. Ponsard) de dl Th. M. Stoienescu.

Scire ultimă.

„Neue freie Presse“ aduce scirea, că Serbia a protestat în contra concluserilor conferinței de ambasadori din Constantinopol. O parte a trupelor sârbesci concentrate la Niș a și trecut granița bulgară ieri la 5 oare.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar

Seiri economice.

Piața din Sibiu, 16 Octombrie. Grâu Hectolitra 74—80 chilo fl. 4.80 până fl. 5.60, grâu mestecat 68 până 82 chilo fl. 3.40, până fl. 4.—, secara 66 până 72 chilo fl. 3.30 până fl. 3.90, orz 58 până 64 chilo fl. — până fl. —, ovės 38 până 45 chilo fl. 1.65 până fl. 2.25, cucuruzul 68 până 47 chilo fl. 4.20 până fl. 4.60, melaia 74 până 82 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, crumpene 68 până 70 chilo fl. 1.50 până fl. 1.60, sementa de cânepă 49 până 50 chilo fl. 7.— până fl. 8.—, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.— până fl. 6.—, linte 78 până 82 chilo fl. 8.— până fl. 9.—, fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, pasat de grâu 100 chilo fl. 16.— până fl. 17.—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 13.—, Nr. 4 fl. 12.—, Nr. 5 fl. 10.—, slămina 100 chilo fl. 54.— până fl. 56.—, unsoarea de porc fl. 5.— până fl. 52.—, sebu brut fl. 33.— până fl. 36.—, sebu de lumini fl. 50.— până fl. 51.—, lumini turnate de sebu fl. 56.— până fl. 58.—, săpunul fl. 32.— până fl. 34.—, fân 100 chilo fl. 1.80 până fl. 2.—, cânepa fl. 36.— până fl. 41.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 2.25 până fl. 3.25, spiritul p. 100 l. % 28 până 30 cr., carnea de vită chilo 40 cr., carnea de vițel 36 până 40 cr., carnea de porc 36 până 40 cr., carnea de berbec 20 până 26 cr., ouă 10 cu 20 până 24 cr.

Piața din Mediaș, 15 Octombrie. Grâu hectolitra fl. 4.50 până fl. 5.—; grâu mestecat fl. 3.70 până fl. 3.90; secara fl. 3.25 până fl. 3.40; orz — până fl. —; ovėsul fl. 1.60 până fl. 1.75; cucuruzul fl. 2.50 până fl. 3.50; seminta de cânepă fl. — până fl. —; crumpenele fl. 1.20 până fl. 1.50; melaia hectolitra fl. 12.— până fl. 14.—; mazerea fl. 4.— până fl. 4.50; fasolea fl. 3.75 până fl. 4.—; linte fl. — până fl. —; chiminul (secăreana) fl. 40.— până fl. —; sebu brut 100 kilograme fl. 30.— până fl. 36.—; lumini de sebu versate fl. 53.— până fl. —; unsoarea de porc fl. 55.— până fl. 60.—; slămina fl. 50.— până fl. 60.—; cânepa fl. 20.— până fl. 22.—; fânul fl. 1.60 până fl. 2.—; săpunul 100 bucăți fl. 26.— până fl. 40.—; spiritul gradul 10 cr.; carnea de vită kilo 32 până 36 cr.; carnea de vițel 22 până 32 cr.; carnea de porc 40 cr.

Tergul de rimători în Steinbruch. În 15 Octombrie n. s'a notat: unguresci bătrâni grei 42. 1/2 cr. până 43. 1/2 cr., unguresci grei, tineri 44. 1/2 cr. până 45. 1/2 cr., de mijloc 45.— cr. până 46.— cr., ușori 47.— cr. până 48.— cr., marfă țerănească, grea 43.— cr. până 44.— cr., de mijloc 44.— cr. până 45.— cr., ușoară 46.— cr. până 47.— cr., românesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesci, grei 45.— cr. până 46.— cr., transito de mijloc 46. 1/2 cr. până 47.— cr., transito ușori 49.— cr. până 49. 1/2 cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% compenți la gară.

Cursul la bursa de mărfuri din Budapesta dela 15 Octombrie st. n.

Grâu (din Banat): 72—73 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. — până —, (lungă Tisza) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.30 până 7.70, (de Pesta) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.20 până 7.55, (de Alba-Regală) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.30 până 7.70, (de Bacsa) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. — până —, (din Ungaria de nord) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 6.85 până 7.35.

Secara (ungurească) 70—72 Kilo fl. 6.05 până 6.30 Orz (nutreț): 60—62 Kilo fl. 5.40 până 5.85; (de berărie) 62—84 Kilo fl. 6.20 până 7.20.

Ovės (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.25 până 6.45. Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.65 până 5.70; de alt soi fl. 5.60 până 5.65.

Rapița fl. 9. 7/8 până 11.—; de Banat fl. 11. 5/8 până 11. 7/8.

Mălaiu (unguresc): fl. 5.80 până 6.25.

Cursul pieței din Sibiu.

din 17 Octombrie st. n. 1885.

Hârtie-monetă română	Cump.	8.69	vënd.	8.75
Lire turcesci	"	11.15	"	11.20
Imperiali	"	10.15	"	10.20
Ruble rusesci	"	1.20	"	1.20 1/2

Bursa de București.

Cota oficială dela 15 Octombrie st. n. 1885.

Renta amort. (5%)	Cump.	92.—	vënd.	93.—
" Rur. conv. (6%)	"	87.—	"	87.—
Act. de asig. Dacia-Rom.	"	247.—	"	252.—
Banca națională a României	"	1100.—	"	1130.—
Impr. oraș. București	"	30.—	"	32.—
Credit mob. rom.	"	—	"	—
Act. de asig. Națională	"	224.—	"	—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	"	—	"	89. 1/4
Societ. const.	"	174. 1/2	"	230.—
Schimb 4 luni	"	—	"	34.—
Aur	"	—	"	10.80

Bursa de Budapesta

din 16 Octombrie st. n. 1885.

Renta de aur ung.	6%	—
" " hârtie	4%	96.—
" " hârtie	5%	89.—
Împrumutul căilor ferate ung.		147.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost. ung.	(1-a emisiune)	96.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost. ung.	(2-a emisiune)	125.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost. ung.	(3-a emisiune)	108.—
Bonuri rurale ung.		102.50
" " cu cl. de sortare		101.25
" " bânățene-timișene		102.—
" " cu cl. de sortare		101.25
" " transilvane		101.—
" " croato-slavone		102.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin		97.75
Împrumut cu premiu ung.		117.—
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin		120.25
Renta de hârtie austriacă		80.80
" " argint austriacă		81.50
" " aur austriacă		109.50
Losurile austr. din 1860		138.50
Acțiunile băncii austro-ungare		850.—
" " de credit ung.		279.25
" " austr.		277.30
Argintul		—
Serisuri fonciare a le institut. de cred. și ec. „Albina“		161.50
Galbeni împărătesci		5.97
Napoleon-d'ori		9.99
Mărci 100 imp. germane		61.80
Londra 10 Livres sterline		125.90

Bursa de Viena

din 16 Octombrie st. n. 1885.

Rentă de aur ung.	6%	—
" " hârtie	4%	96.20
" " hârtie	5%	89.15
Împrumutul căilor ferate ung.		148.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost. ung.	(1-a emisiune)	95.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost. ung.	(2-a emisiune)	124.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost. ung.	(3-a emisiune)	108.—
Bonuri rurale ung.		102.50
" " cu cl. de sortare		101.50
" " bânățene-timișene		102.25
" " cu cl. de sortare		101.50
" " transilvane		101.40
" " croato-slavone		102.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin		98.—
Împrumut cu premiu ung.		116.75
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin		120.25
Rentă de hârtie austriacă		80.60
" " argint austriacă		81.25
Rentă de aur austriacă		108.35
Losuri austr. din 1860		139.20
Acțiunile băncii austro-ungare		853.—
" " austr.		280.25
" " de credit ung.		277.25
Argintul		—
Galbeni împărătesci		5.97 1/2
Napoleon-d'ori		10.50
Mărci 100 imp. germane		61.75
Londra 10 Livres sterline		125.60

Nr. 2157/885.

[198] 3—3

Publicațiune.

Următoarele drepturi aparținătoare comunei Orlat se vor exarênda prin licitațiune publică verbală pe timpul din 1 Ianuarie 1886 până inclusive 31 Decembrie 1887:

1. Dreptul de măcelărit.
2. Cuptoarele pentru arsul petrilor de var (vărăria).
3. Dreptul de pășunat în muntele Strîmba-mare și Strîmba-mică.

Licitațiunea se va ține în 1 Noembrie 1885. st. n. la 2 oare după amiazi în cancelaria comunală din Orlat.

Condițiunile detaliate se pot lua la cunoștință în cancelaria comunală din Orlat, precum și la subscrișul în oarele oficioase.

Seliște în 13 Octombrie 1885.

Pretorul cercului.

Nr 1919/885.

[197] 3—3

Publicațiune.

Dreptul regal de crișmărit al comunei Gurariului se va exarênda prin licitațiune publică pe timpul din 1 Ianuarie 1886 până inclusive 31 Decembrie 1888 cu prețul strigării de 3400 fl. pe an.

Licitațiunea se va începe în 8 Noembrie a. c. st. n. la 10 oare dimineața în cancelaria comunei Gurariului.

Condițiunile detaliate se pot lua la cunoștință în cancelaria comunală din Gurariului în oarele oficioase.

Oferte în scris provădute cu recerînțele legale și cu vadiul de 5% din prețul strigării încă se vor primi până la începerea licitațiunii verbale.

Seliște în 12 Octombrie 1885.

Pretorul cercului.

Deschidere de cancelaria advocațională.

Prin aceasta am onoare a aduce la cunoștință, că 'mi-am deschis cancelaria advocațională în propria mea casă, **strada Măcelarilor Nr. 33.**

3—6 [190]

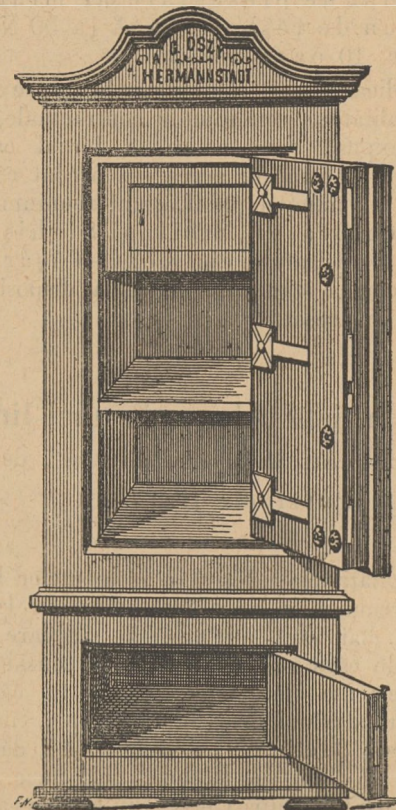
Dr. Oscar Kabdebó.

Un deposit bine asortat
cu cele mai prețioase

PIANURI

afă doritorii de a cumpăra în
Salonul de pianuri Heldenberg
în

Sibiu. [187] 6

Prima fabrică de casse ardeleană

a lui

A. G. Öszy

recomandă

CASSELE SALE DE BANI ȘI CĂRȚI

sigure contra focului și a spargerii

anume construite și cari se pot descuia numai de cumpărători instruiți,

de diferite forme și mărimi,

cu prețuri mai efitine decât fabricatele de acest soi ale altor fabrici.

Cassele se pot vedé în localul fabriciei

Sibiu, strada Neustift Nr. 9.

Recunoștință publică.

Domnului A. G. Ösy, fabricant de casse în Sibiu.

Cu plăcere îți adeverim prin aceasta, că cassa de documente după sigură în contra focului și a spargerii provădută cu nou perfecționatul lăcat american de împuns și cu două lăcate chub în privința bunătății materialului și a lucrării precum și a prețului a aflat îndestuire și recunoștință. Aceasta o constatăm prelungă dorința de a 'ți-se oferi și pe viitor locasiune de a obține în acest ram al industriei patriotice asemenea onoare și rezultate favorabile.

Direcțiunea

dela „Boden-Credit-Anstalt“ în Sibiu.

La recercarea fabricantului de casse de aci A. G. Öszy, prin aceasta se adeveresc, că cele două casse de documente, duple, sigure în contra focului și a spargerii (înalte de 2.15 metri, în lățime de 1.38 metri) provădute cu nou perfecționatul lăcat american de împus și cu două lăcate chub, comandate dela susnumitul fabricant și fabricate de el însuși, atât cu privire la bunătatea fabricatului, cât și cu privire la prețul moderat, au aflat cea mai deplină recunoștință.

Subscria cassă de păstrare poate recomanda cu toată căldura ori-și-cui fabricatele de casse din patriă ale dlui A. G. Öszy.

Sibiu, 20 Ianuarie 1885.

Direcțiunea

dela „Hermannstädter allgemeine Sparkasse“.

Afară de atestatele de sus, mai stau spre privire la dispoziție încă alte multe scrisori de recunoștință și laudă.

Cataloge de prețuri, ilustrate, la cerere se trimit gratuit și franco.

INSTITUTUL TIPOGRAFIC

din Sibiu

execută tot felul de lucrări tipografice și îndeosebi tipăresce

cărți de tot felul,

anunciuri de căsătorie,

anunciuri funebre, placate,

bilete de vizită.

conturi și blanchete de tot soiul.

Prețurile moderate.

Deasemenea Institutul primesce în editură cărți școlare și în genere cărți menite a fi răspândite în popor, precum sunt: povești, snoave, poezii populare, istorioare morale, descrieri de obiceiuri și datini, schițe istorice ori biografii scrise în stil popular și alte deasemeni.

Condițiunile editurii urmează a fi stabilite prin bună învoială între autor și direcția Institutului.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“

au apărut până acuma:

- Nr. 1. **Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș. elegant. Un exemplar 40 cr. sau 1 leu nou.
- Nr. 2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 15 bani.
- Nr. 3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 15 bani.
- Nr. 4. **Pipăruș Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 20 bani.
- Nr. 5. **Păcală și Tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Nr. 6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Nr. 7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima a lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 50 bani.
- Nr. 8. **Colăcăritul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 40 bani.
- Nr. 9. **Fiica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Nr. 10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Nr. 11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 12. **Înderetnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 20 bani.
- Nr. 13. **Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar 1 fl. sau 3 lei noi.

Celor ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și pești tot vândătorilor, se dă rabatul convenit.

La Institutul tipografic

în Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 3

se află de vândare următoarele tipărituri:

1. Certificate pentru pașaporturi 1 conț (à 25 c.) 40 cr.
2. Inventare 1 conț (à 25 c.) 40 cr.
3. Obligațiuni (cu scara de timbre p. intabulări) 1 conț (à 25 c.) 50 cr.
4. Consemnări sumarice despre dări (sommás kimutatás) 1 conț (à 25 c.) 40 cr.
5. Testimonii de școală 1 conț (à 25 c.) 40 cr.
6. Protocele de zălogire (zálog-lásijegyzőkönyv) 1 conț (à 25 c.) 50 cr.

Antistiile comunale sînt rîgate a ne onora cu comande numeroase

[199] 1